

JIHOČESKÁ UNIVERZITA V ČESKÝCH BUDĚJOVICÍCH
TEOLOGICKÁ FAKULTA

Katedra teologické a sociální etiky

PhDr. Roman Míčka, Th.D.

Kněžská 8
370 01 České Budějovice

Tel. +420 387 773 533, Mobil +420 776 701 180

E-mail: roman.tf@seznam.cz

WEB: www.romanmicka.net

Posudek vedoucího diplomové práce

Název: „**ETICKÉ ASPEKTY MEZINÁRODNÍ ROZVOJOVÉ A HUMANITÁRNÍ POMOCI**“

Autor: Bc. Jitka Milnaříková, DiS.

Diplomová práce studentky Jitky Milnaříkové s názvem „**ETICKÉ ASPEKTY MEZINÁRODNÍ ROZVOJOVÉ A HUMANITÁRNÍ POMOCI**“, předložená v rámci studia oboru Etika v sociální práci na Katedře teologické a sociální etiky, byla psána pod mým metodickým vedením dle mého názoru uspokojivě splňuje požadavky kladené na tento stupeň kvalifikační práce jak po stránce formální, jazykové, tak i obsahové. Studentka po dobu tvorby diplomové práce systematicky pracovala a průběžně vznikající text konzultovala. Rozsah, úprava, splnění formálních požadavků dle metodických pokynů, stylistická i gramatická úroveň jsou bez závad a připomínek.

Co se týče obsahové stránky práce, autorka usiluje o vyhodnocení etického a sociálně-etického rozměru rozvojové a humanitární pomoci ze strany vyspělých a bohatých zemí vůči zemím chudým a nerozvinutým. Téma, které je často různorodě využíváno k rozličným politickým a ekonomickým cílům, mediálně manipulováno, spojeno s mnoha předsudky a mýty, klade s konstantní naléhavostí množství etických otázek spojených s charakterem lidského, ekonomického a politického rozvoje, mravní povinností solidarity bohatých vůči chudším, ale i zodpovědností a efektivitou rozvojové pomoci. Autorka po pojmových rozlišeních a po uvedení do ekonomické reality současného globalizovaného světa analyzuje příčiny chudoby v nerozvinutých zemích a zkušenosti s efektivitou a správností rozvojové pomoci, přičemž využívá kromě jiného i množství vysoce aktuální literatury, která v mnohém přináší až revoluční pohledy na danou otázku (Collier - *Miliarda nejchudších: proč se některým zemím nedaří a co s tím*, W. Easterly - *Břímě bílého muže: proč pomoc Západu třetímu světu selhává* apod.), zejména co do poměrně silně kritického hodnocení zažitých způsobů rozvojové pomoci, co do přeceňování a stereotypizace dichotomie mezi bohatým Západem a zbytkem světa (teze o „pouhé“ miliardě skutečně chudých), či co zdůrazňování hodnotových a kulturních faktorů na úkor materialistických determinant rozvoje.

Autorka dále po analýze literatury stanovuje kritéria dalších možných postupů, které by se vyvarovaly určitých chyb minulosti a usiluje o specifikaci principů, které mají etický rozměr a na nichž by rozvojová pomoc měla stát (humanita, solidarita, subsidiarita, spravedlnost, odpovědnost apod.) Mnohé teze jsou do velké míry souladné s poslední sociální encyklikou *Caritas in veritate* papeže Benedikta XVI., která se věnuje právě otázce lidsky důstojného integrálního rozvoje a která je taktéž v práci hojně využívána a interpretována. Práci autorka uzavírá hodnocením, které je podle mne nejvýstižněji vtěleno do věty v závěru:

„Vzájemná mezinárodní pomoc se neobejde bez solidarity, která, pokud má být efektivní, musí být vždy vyvážená s odpovědností a s respektem k uplatňování principu subsidiarity. Solidarita je v úzké souvislosti se svobodou, nezávislostí a lidskou důstojností. Veškerá pomoc má být zasazena do rámce humanity a má být poskytována dle principu subsidiarity, kdy příjemci pomoci nemají jen pasivně vyčkávat a přijímat pomoc. Při poskytování mezinárodní pomoci je nutné hledat rovnováhu mezi svobodami a právy každého jednotlivce a jeho odpovědností vůči sobě i ostatním lidem.“

Co se týče slabších stránek práce, mám zato, je to ale i zároveň kritika mého metodického vedení, že se téma ukázalo být natolik komplexním, že by bylo možná vhodnější jej poněkud úžeji vymezit (minimálně vynechat aspekt humanitární pomoci a orientovat se pouze na rozvojovou). Dále mám zato, že autorka často nadbytečně využívá konkrétních dat a popisů událostí, které nejsou nezbytné k vyhodnocení ekonomického a sociálně-etického aspektu problému a že pasážích věnovaných etické analýze a etickým principům nedostatečně rozlišuje mezi sociální etikou v obecném slova smyslu a sociálně-etickými výpověďmi sociální nauky církve vtělenými do encyklik.

Práci **d o p o r u č u j i** k obhajobě, přičemž hodnotím známkou **v e l m i d o b ř e**.

V Českých Budějovicích dne 6. 5. 2011

Roman Míčka

